

Az Osztrák Kulturális Fórum Budapesten

1976 óta működött a magyar fővárosban az az Osztrák Kulturális Intézet, amely 2001-től Osztrák Kulturális Fórum Budapest (OKF Budapest) névre keresztelve képviseli az osztrák kultúrát Magyarországon. Szervezetileg az Osztrák Nagykövetséghez tartozik, melynek Benczúr utca 16. szám alatti épülete hirdetőabláján is találkozhatunk az OKF programkínálatával. Részben ugyanis itt, részben pedig az Osztrák Kulturális Fórum szalonjában (Andrássy út 43., II. emelet) várják – elsősorban kama-razenei estekre és beszélgetésekre – az érdeklődő közönséget. Kortárs művészeti projektek, kiállítások, szalon-koncertek, zenei, irodalmi műsorok, tudományos szimpóziumok, kerekasztal beszélgetések teszik szélessé és színessé az intézmény kultúráközvetítő és kultúrateremtő kínálatát.

Az OKF Budapest tevékenységéről dr. Elisabeth Kornfeind igazgatónővel beszélgetünk. Az Osztrák Kulturális Intézet Osztrák Kulturális Fórummá történő átnevezése „tartalmi filozófiai” váltás volt – meséli. Az Intézetek működése az osztrák kultúra átadására irányult, míg a Fórumoké – így az OKF Budapesté is – a szomszédos országokkal való szoros együttműködésre épül. Alapja a különféle kulturális projektek támogatása. „Annak idején húsz osztrák kulturális intézet tevékenykedett, ma pedig harminc országban működik osztrák kulturális fórum.” A legfőbb feladat „helyszínt biztosítani a kultúrának”. Ez az alapszándék az utolsó tíz évben az igazgatónő elmondása szerint nagyon jól teljesült. A ma Budapesten működő Osztrák Intézet viszont egy teljesen más intézmény, melynek fő profilja a nyelvoktatás. Az OKF számára is nagyon fontos a nyelv, de nem különben az adott ország igényeinek megfelelő széleskörű, sokrétű programkínálat is. Erről bárki könnyen megbizonyosodhat, amennyiben az OKF Budapest honlapján betekint a programok archívumába. Nagyon sok a más partnerekkel közös szervezésben megvalósult rendezvény, s nagy számban külső helyszíneken, vidéki városokban zajló programok is találhatóak az említett webhelyen.

Az Osztrák Kulturális Fórum Budapest célja művészeti, művelődési és tudományos rendezvények szervezésével elősegíteni a Magyarország, Ausztria, valamint más országok közötti szellemi kapcsolatok fejlődését. Az OKF Budapest művészeket és zenei, irodalmi, előadó-, illetve képzőművészeti, valamint filmes projekteket támogat, tanácskozásokat és beszélgetéseket szervez. Kiemelkedő az Ausztria által is támogatott iskolákkal és az Andrássy Gyula Budapesti Német Nyelvű Egyetemmel való együttműködés.

Dr. Elisabeth Kornfeind arra a kérdésre, hogy melyik művészeti ág, illetve milyen programok a kedvencei, először azt hangsúlyozta, hogy a személyes tényezőket nem szabad előtérbe állítania. Ügyelni kell arra, hogy minden művészeti ág kellő szerephez jusson. Számára azonban – árulja el – a legkedvesebbek a zenei rendezvények, ugyanis jogász végzettsége mellett zenét is tanult. E téren – mint azt Dr. Kornfeind kiemeli – hagyományosan szorosak a kapcsolatok, hiszen nagyon sok magyar zenész fellép, illetve tanul Ausztriában. „Az, hogy fordítva ez nem igazán van így, nagyrészt a magyar nyelv nehézségi fokának tudható be” – említi az igazgatónő, aki maga is tanult magyarul, így megtapasztalta ennek bizonyosságát. Azt is hangsúlyozza azonban, hogy a nyelv nagyon sokrétű kapcsolatokat tesz lehetővé, kultúrát és életlehetőségeket közvetít.

Dr. Elisabeth Kornfeind négy éve áll az OKF Budapest élén, családjával érkezett Budapestre, amely az idei nyár végéig számított az otthonának. Szeptembertől új igazgatónő érkezik dr. Susanne Bachfischer személyében, aki szintén jogász (korábban a helsinki osztrák nagykövetségen dolgozott).

A kérdésre, hogy a jelenlegi igazgatónőnek hiányozni fog-e Budapest, határozott igennel válaszol. „Az ember külföldre utazik, de igazából nem is annyira hagyja el az otthoni régiót. Gyermekeim na-

Dr. Elisabeth Kornfeind

Az OKF Budapest az EUNIC-hálózat (European National Institutes for Culture) aktív tagja. AZ EUNIC az európai uniós országok külföldi kulturális intézeteinek ernyőszervezete. A hálózat a résztvevő intézetek közötti tartós partnerség megteremtését, az európai társadalmak közötti kulturális sokszínűség s a kölcsönös megértés fejlesztését, támogatását, valamint a nemzetközi párbeszéd megerősítését és az Európán kívüli országokkal való együttműködést tűzte ki céljául.

Az Intézet falán elhelyezett Wallenberg-emléktábla

a szerző felvételei

Dr. Elisabeth Kornfeind igazgató és Wild Róbert a BUSCH (Bund Ungarndeutscher Schulvereine) elnöke

gyon jól megtanultak magyarul, sok barátra leltünk itt. Bécs innen csak egy ugrásra van!”

A négy év alatt több olyan rendezvény is volt, amelyre kiemelkedő eseményként gondol vissza. Ilyen volt például a Szépművészeti Múzeumban rendezett Gustav Klimt-kiállítás, de több kisebb rendezvény is: az *Erőd* Iván, nemzetközi hírvű zeneszerző és zongorista 75. születésnapja alkalmából rendezett szalonkoncert, vagy az augusztus 31-én zárult „Burka – identitás, kirekesztés, egyensúly” című tárlat. Ez utóbbi, az iszlám vallás és kultúra megismerésének szentelt második művészeti projekt, a Magyar Képzőművészeti Egyetemen együttműködésben valósult meg. Fiatal osztrák és magyar művészek, képzőművész hallgatók foglaltak állást műveikkel a leplezés, elzárkózás és nyíltság kérdésköréről. A művészi alkotások központi jelképe a burka – mint a hagyományok, a rejtettség, védettség kifejeződése – egy európai viszonyrendszerben bemutatva. A kiállításon résztvevő művészek: *Brückner János, Fillér Máté, Szabó Ottó, Cana Bilir-Meier, Alina Kunitsyna, Katharina Swoboda, Nicole Weniger, Osama Zatar, Arlath Krisztina, Turan Esin.*

A számára felejtethetlen programok közé tartoznak azok a tudományos szimpóziumok is, melyek az Andrássy Gyula Német Nyelvű Egyetemen kerültek megrendezésre, és nem feltétlenül a széles nagyközönség számára jelentettek vonzó eseményt. Megható pillanatként őrzi magában azt is, amikor a Ludwig Boltzmann Intézet II. világháború utáni időszakot feldolgozó tudományos ülésén egy magyar családnak is segítettek bizonyosságot szerezni arról, hogy a nagyapa pontosan hol vesztette életét, hol temették el.

„A kisebb projektek is kifizetődek és nagyon fontosak” – összegzi tanulságként az igazgató. A múlttal való szembenézés mind-

két ország számára fontos. Kiemelkedő jelentőségű produkcióként tekint vissza a Trafóval együttműködésben bemutatott Elfriede *Jelinek*-darabra „és még olyan sok más projektre” is. A Nobel-díjas osztrák író *„Kézimunka”* (*Stecken, Stab und Stangl*) című drámája egy valós esemény hatására keletkezett: 1995-ben Burgenlandban egy házilag készült bombával meggyilkoltak négy roma fiatalembert. A rasszizmust, a hátrányos megkülönböztetést és a képmutatást pellengérré állító színdarabot *Halasi Zoltán* fordította magyarra, az osztrák állampolgárságú *Pejő Róbert* állította színpadra. 2010-ben (ez volt az első színházi rendezése) a Trafóban volt a magyarországi ősbemutató.

Az OKF Budapest őszi programkínálata – amelyet még dr. Elisabeth Kornfeind állított össze – sokrétű és szerteágazó. (A www.okfbudapest.hu weboldalon hozzáférhető.) Jó szívvel ajánljuk olvasóinknak, hogy maguk is meggyőződjenek az OKF Budapest széles programválasztékáról, és tegyenek látogatást a rendezvényeiken.

Korb Angéla

„Burka – identitás, kirekesztés, egyensúly” kiállítás, Osama Zatar: *Játékszer férfiaknak*, 2012